

NATIVITAT YARZA

ALCALDESSA DE BELLPRAT

Valladolid, 1872 ■ Tolosa de Llenguadoc, 1960

Filla d'una **família d'arrels aragoneses i mallorquines**, es cria des dels quatre anys a Barcelona. Estudia magisteri a l'Escuela Normal de Maestras d'Osca i a partir de 1906 comença a exercir en diversos pobles d'Aragó i Catalunya fins que el 1929 és nomenada **mestra en propietat de l'escola de Bellprat**.

El 1931, amb l'adveniment de la República, **s'adhereix al Partit Republicà Radical Socialista**, de Marcel·lí Domingo i funda l'Asociación Femenina Republicana Victoria Kent.

En les eleccions municipals de 1934 encapçala la **llista d'ERC a Bellprat**, guanya els comicis i esdevé la **primera alcaldessa** electa de la història dels Països Catalans.

L'agost és **destinada a la Poble de Claramunt** per a dirigir-ne l'escola. Arran dels Fets d'Octubre és destituïda, com la gran majoria d'alcaldes i regidors d'esquerres del país, posant fi a la seva etapa d'alcaldesa.

L'agost de 1936, amb l'esclat de la Guerra Civil, s'allista com a **miliciana voluntària a la Columna Del Barrio**, organitzada per la UGT, alhora que s'afilia al PSUC.

Dos mesos després, les milicianes són retornades del front i és destinada com a directora del Grup Escolar Lina Òdena de Barcelona, al servei del **Consell de l'Escola Nova Unificada**.

Amb la derrota, **s'exilia** a França, instal·lant-se a **Tolosa de Llenguadoc**, on es guanyarà la vida com a planxadora tot rebent l'ajut econòmic de l'Spanish Refugee Aid, una organització solidària nord-americana.

Tot i la precarietat, es nega a tornar a l'Espanya franquista i després de més de vint anys d'exili, **mor en el més absolut dels obliats**.

1934
Nativitat Yarza, en la foto d'estudi oficial com a alcaldessa, amb la vara de comandament.
J. BARRÉS (SUCESSOR DE SANTONJA) / COL·LECCIÓ PARTICULAR DE MAGI GALINDO I ANGUEBA

Barcelona, 12 de febrer de 1934
Joan Tauler, Josep Tomàs i Piera, Nativitat Yarza, Lluís Companys i Francesc Riera, en la recepció oferta pel president de la Generalitat a la primera alcaldessa de Catalunya.
CARLOS FORTÉ DE ROZAS / ARXIU FOTOGRÀFIC DE BARCELONA

Front d'Aragó, prop de Tardienta, agost-octubre de 1936
Nativitat Yarza, miliciana de la Columna Del Barrio.
ARXIU COMARCAL DE L'ANDORRA (DONACIÓ DE TERESA MARCIAL I PADRÓ)